

Stappenplan euthanasie

Aantal dagen	Fase	Activiteiten van de arts
1	De patiënt doet bij de arts daadwerkelijk het verzoek tot euthanasie.*	<p>Bezoek van patiënt met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exploratie van de hulpvraag, de vraag om euthanasie, waarom wil de patiënt dit nu? • Het bespreken van de zorgvuldigheidseisen waaraan het euthanasieverzoek moet voldoen en hoe het in zijn gang zal gaan. • Aangeven dat er voor beide partijen bedenktijd nodig is: <ul style="list-style-type: none"> - voor de patiënt om het zelf nog eens te overwegen of met familie te bespreken (laat eventueel nog informatie achter of wijs op thuisarts); - voor de arts om te overwegen of hij achter het verzoek kan staan én/of hij nog meer informatie nodig heeft.
1-3	De arts overweegt het verzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Inwinnen van extra informatie (optioneel). • De arts maakt een inschatting of aan de zorgvuldigheidseisen kan worden voldaan, hiervoor kan het meldingsformulier van de KNMG als richtsnoer gebruikt worden. • Soms zijn meerdere bezoeken aan de patiënt nodig om tot een goed oordeel te komen. • Bij twijfel kan de arts een collega raadplegen, of een SCEN-arts vragen om steun te bieden (dit is de S van SCEN).
2-3	De arts is in principe akkoord	<ul style="list-style-type: none"> • Dit meedelen aan patiënt, vragen of het verzoek nog steeds geldt, nogmaals het tijdstraject met patiënt en familie bespreken (Scenarts komt meestal niet dezelfde dag etc) en de procedure in gang zetten. • Inschakelen SCEN-arts, bespreken van het verzoek met de SCEN-arts, overhandigen medisch dossier. • Wensen van patiënt én arts over het eventuele tijdstip uitwisselen (welke dagen/dagdelen zijn mogelijk, moeten er mensen van ver komen etc) Geef hierbij wel aan dat dit onder voorbehoud is en afhankelijk is van wanneer de SCEN-arts kan komen en wat diens oordeel is.
3-4	SCEN-arts is akkoord	<ul style="list-style-type: none"> • Dit bericht gaan meedelen aan patiënt. • Verdere afspraken maken over tijdstip (spreek dit precies af) en wie er van de familie aanwezig zal zijn. • Met de patiënt moet de manier van toediening worden besproken en er moet een keuze gemaakt worden: per infuus (euthanasie) of oraal (hulp bij zelfdoding) wordt in dit schema niet verder behandeld); ook eventuele premedicatie moet besproken worden. • Aan de patiënt duidelijk maken dat de arts op de dag van de euthanasie wel opnieuw zal vragen of de patiënt er nog steeds achter staat maar dat er dan geen uitgebreid gesprek meer plaatsvindt. • Apotheker inlichten over dag en tijd, over de gewenste medicatie (recept uitschrijven) over wie de euthanatica zal voorbereiden en op welk moment de euthanatica overgedragen zullen worden. • De arts kan eventueel een collega vragen om te assisteren bij de euthanasie. • Besluiten of de arts zelf op de dag vd euthanasie een infuusnaald inbrengt of regelen dat iemand anders dat doet: collega, ambulancebroeder. In beide gevallen heeft het de voorkeur dat de infuusnaald al eerder wordt ingebracht, en niet vlak voor de eigenlijke euthanasie.
1	De dag van de euthanasie: voorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Infuusnaald enige uren van tevoren zelf inbrengen of laten plaatsen. • Bij het overdragen van euthanatica door de apotheker checken of de set compleet is, de doseringen juist zijn, alle spuitjes gevuld zijn en er een reserve-set aanwezig • De arts zorgt ervoor dat hij op tijd aanwezig is bij de patiënt en ook niet gestoord kan worden (mobiel uit) • De arts informeert de dienstdoend lijkschouwer op welk tijdstip hij de euthanasie gaat doen zodat deze daar al rekening mee kan houden. Als de euthanasie buiten kantooruren plaats zal vinden, is het goed om dit al tijdig, tijdens kantooruren, aan te kondigen.
	De dag van de euthanasie: uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> • De arts arriveert op het afgesproken tijdstip met de euthanatica. • De arts vraagt of de patiënt er nog steeds achter staat en echt wil sterven. • De arts legt kort uit wat hij zal doen. • De arts laat de aanwezigen afscheid nemen en trekt zich eventueel even terug. • De arts : De arts dient de medicatie toe conform het protocol van KNMG/KNMP. • Na het overlijden van patiënt stelt de arts de dood vast en condoleert de aanwezigen. • De arts neemt contact op met de gemeentelijk lijkschouwer om de melding te doen.
	De dag van de euthanasie: na het overlijden	<ul style="list-style-type: none"> • De arts wacht op de komst van de gemeentelijk lijkschouwer (GLS) en hij vult het euthanasie-formulier volledig in. • De GLS vult zijn eigen formulieren in en controleert de formulieren van de arts; de GLS stuurt alles naar de toetsingscommissie. • Vervolgens gaat de GLS naar de overleden patiënt, eventueel samen met de arts (is niet verplicht?) om definitief te schouwen. • De arts brengt de reserve euthanatica terug naar de apotheek en bespreekt de gang van zaken kort na met de apotheker.
1-2 weken	Toetsingscommissie	Arts krijgt bericht dat de formulieren zijn ontvangen.
2-6 weken	Toetsingscommissie	Arts krijgt bericht over het al of niet zorgvuldig handelen.

* Hierbij wordt er vanuit gegaan dat er al in een eerdere fase gesproken is met de patiënt over euthanasie en dat de huisarts toen al informatie heeft gegeven en kenbaar heeft gemaakt dat hij er in principe wel aan wilde meewerken.